

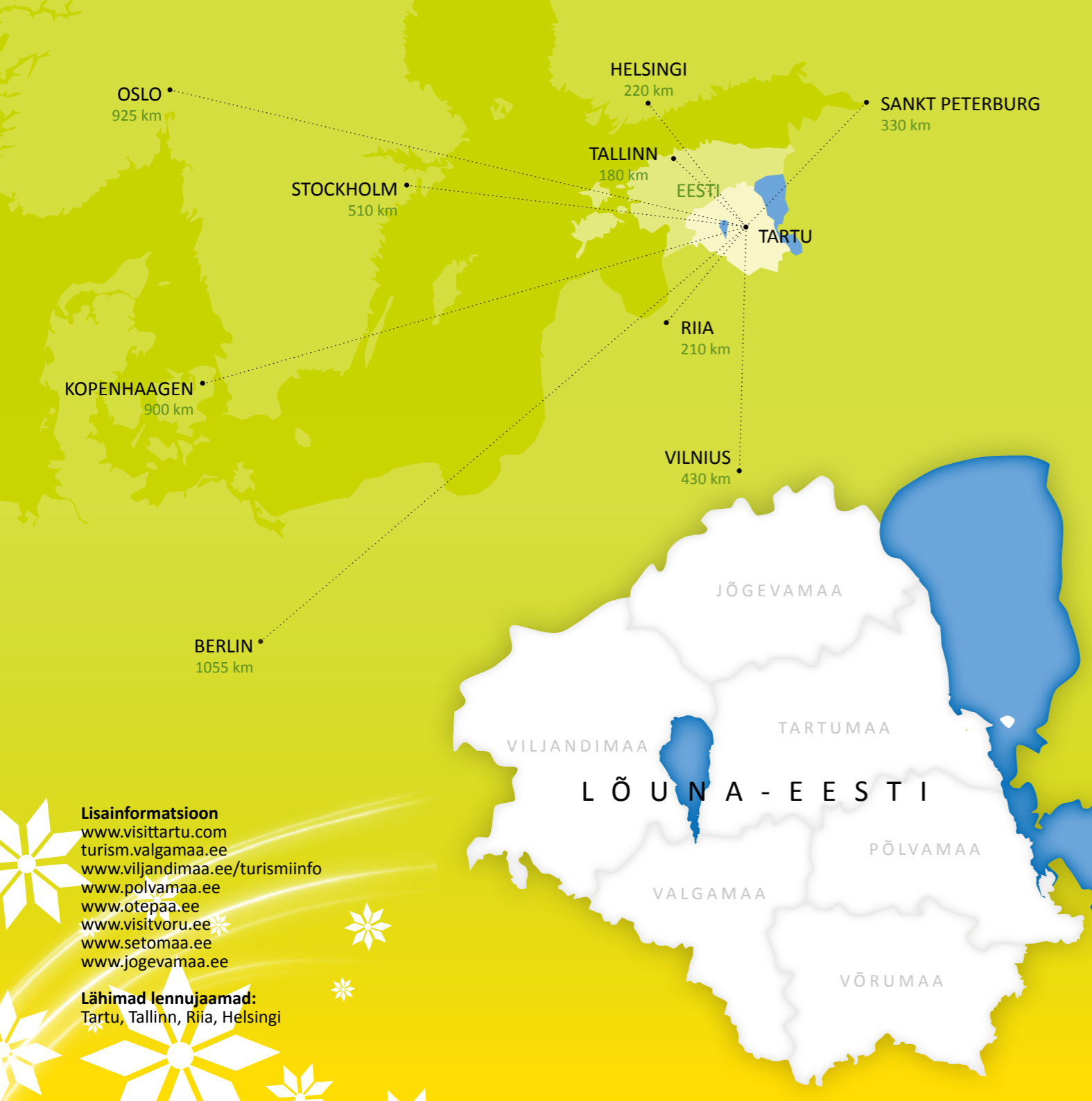

Lõuna-Eesti Kultuurselt Teie

Teejuht kultuuri-
huvilisele

Lõuna-Eesti Turism

Lisainformatsioon

www.visittartu.com
turism.valgamaa.ee
www.viljandimaa.ee/turismiinfo
www.polvamaa.ee
www.otepaa.ee
www.visitvoru.ee
www.setomaa.ee
www.jogevamaa.ee

Lähimad lennujaamad:
Tartu, Tallinn, Riiä, Helsingi

Tere tulemast Lõuna-Eestisse!

Kutsume Teid kultuuriringreisile! Kui otsite ehedat Eestit, siis on just Lõuna-Eesti see koht, mida külastama peaksite.

Eesti on paljusid võlunud kui piiririik ida ja lääne vahel, kui erinevate ajastute ja kultuuride põimumiskoht – siin on segamatult kõrvuti moodne ja ehedalt iidne. Kultuurilisi piiripealsusi ja ajaloolisi kihistusi leidub Lõuna-Eestis küllaga, eri ajastud ja kultuurid on jätnud oma põnevaid jälgi ehitistesse ja maastikele, kommetesse, keelde, mülli, inimeste hinge ja igapäevasesse elu-olusse. Ja mitte üheski muus piirkonnas Eestimaal ei leidu nii suurt kultuuride ja murrete mitmekesisust, millele erilise pitseri vajutavad siinsed ehedad ja siirad inimesed. Võite seda kogeda neljas suuremas kultuuripiirkonnas: Tartumaal, Peipsiveeres, Setomaal ja Mulgimaal – neist igaüks omamoodi põnev, üllatav ja rikastav.

Ja mis eriti hea – tänu Lõuna-Eesti suhtelisele väiksusele on isegi paaripäevase reisi sisse võimalik mahutada uskumatult palju elamusi, erinevaid vaatamisväärsusi ja kontrastseid kultuurielamusi.

Lõuna-Eesti juba ootab Teid!

lidne ülikooli- ja hansalinn Tartu

Tutvumist Lõuna-Eestiga alusta Baltimaade ühest vanimast linnast Tartust ja seda ümbritsevast maakonnast! lidne hansalinn Tartu on ülikooli- ja teaduselinn, ühtlasi ka Lõuna-Eesti kultuurikeskus. Siinset vanlinna väärivad klassitsistlik raekoda, üks Põhja-Euroopa vanemaid ülikoole (asutatud 1632) ja Põhja-Euroopa ainulaadsemaid sakraalehitisi keskajast – Jaani kirik. Tartu kesklinn on tervikuna riiklik muinsuskaitseala, kuhu kuulub ligi 400 erinevat kultuurimälestist.

Küllastamist väärivad Tartu arvukad muuseumid ja Jaani kultuurikvartalis asuv Antoniuse gild oma arvukate ateljeede ja käsitöökodadega. Läbi aegade on Tartu oluliseks kultuurimagnetiks olnud Eesti vanim teater Vanemuine koos kontserdimajaga, pakkudes nii draama-, muusika- kui ka balletietendusi.

Aastaringelt toimub Tartus enam kui 4000 erinevat kultuuriüritust – filmi-, tantsu-, muusika-, teatri- jm etendusi ja festivale leidub igale maitsele. Tartust voolab läbi Eesti üks kaunimaid jõgesid, Emajõgi, millel suvehooajal seilavad armsad jõelaevad ja hansalodi.

Hansapäevadel elustub tänavatel ja väljakutel keskaegne Tartu, laulu- ja tantsupeod kutsuvad lauluväljakule, detsembris saab Tartut nautida jõululinnana. Siin võite kohata ka Tartu vaimu, müstilist olendit, mille lähedust võib tunda miljööväärtuslikes linnaosades, mõnusates väikeses kohvikutes ja ülikoolis, peaaegu kõikjal.

Toomkirik

Antoniuse Gild

Kambja kirik

Tartu Mänguasjamuuseum

Tartu Observatoorium

Külasta kindlasti!

14. sajandist pärinev **Jaani kirik** Tartus on eriliselt väärtuslik unikaalsete terrakotaskulptuuride poolest.

Tartu Raekoja platsil võib imetleda 18. sajandist pärinevat raekoda, uusklassitsistlikke aadlimaju ja neorenessanslikke ehitisi. Raekojaesine purskkaev suudlevate tudengitega sümboliseerib Tartut kui noorusromantika linna.

Tartu Ülikooli 1809. a valminud peahoone on Eesti uusklassitsistliku ehitusstiili pärl, mille kauneimaks ruumiks on klassitsistlikku ilu ja lihtsust esindav aula.

Eesti Rahva Muuseumis Tartus uuritakse ja talletatakse lisaks eesti kultuurile ka teiste soome-ugri rahvaste etnoloogilist kultuuri.

Tartu vanlinna kultuurikvartalis paikneva **Antoniuse Gildi** töökodades ja ateljeedes hoitakse au sees hansalinna käsitöötraditsioone.

Soovitame!

Tartu Mänguasjamuuseumis võite imetleda erinevate ajastute ja rahvaste mänguasju ning osaleda mängu- ja meisterdamistubades. Mänguasjamuuseumi naabruses asuvas **Teatri Kodu** saab nautida teatrietendusi ja teatrinukke kogu maailmast.

Tartumaa kirikutest on huvipakkuvaim 15. sajandist tänaseni muutumatul kujul säilinud **Nõo kirik**, samuti sihvakatorniline **Kambja kirik** ja suurejooneline **Võnnu kirik**.

Teaduskeskus AHHA Tartus muudab teaduse vahvaks ja pakub igas vanuses külastajatele atraktiivseid tegevusi.

Restoranis Wilde võite ise liha küpsetada või pimeõhtusöögil maitsemeeli elavdada, **South-Estonia DMC** pakub aga võimaluse siirduda lõbusas seltskonnas intelligentsele pubituurile.

19. sajandi alguses ehitatud **Tartu tähetorn** kuulub osana Struve geodeetilise kaarest UNESCO maailmapärandisse.

Peipsiveer ja vanausulised

Suundudes Tartust Euroopa suuruselt viienda järve Peipsi kallastele on Teil harukordne võimalus kohtuda erilise kultuurilise kooslusega. Erinevaid vaatamisväärsusi ja turismiteenuseid ühendav Sibulatee pakub ülevaate ainulaadsest Peipsiveere kultuurist, kus on põimunud Eesti talupoegade, saksa mõisnike ning vene vanausuliste kultuurid.

Vene vanausulised (*staroverõ*) saabusid usupõgenikena Eestisse juba 17. sajandi lõpust alates, nad on seisnud vastu Vene õigeusu kiriku reformidele ning suutnud säilitada oma usulised tavad muutumatult üle 350 aasta. Praegu on Peipsi järve kallastel 9 vanausuliste kogudust, kokku on Eestis vanausulisi aga umbes 15 000.

Vanausuliste põhitegevusteks on kalapüük, sibula- ja kurgikasvatus. Iidse vene traditsiooni kohaselt on nende külad ühe tänavaga ja nii on Peipsi rannikule kujunenud ühe peatee ümber unikaalseid kilomeetrite pikkuseid ridakülasid – üks küla läheb sujuvalt üle järgmiseks.

Vanausuliste kogukonnas peavad paljud patuks habeme ajamist, suitsetamist ja kohvi joomist. Erilise elamuse pakub osalemine vanausuliste elava künlatule, omapärase liturgia, monoodilise kirikulaulu ja kellamänguga jumalateenistustel. Ärge jätke kasutamata võimalust kohalike toidukohti proovida ja selle kandi kala ning sibulaid kaasa osta!

Raja vanausuliste palvela

Peipsimaa Külustuskeskuses

Alatskivi loss

Kolkja vanausuliste muuseum

Vanausuliste kirik Piirisaares

Külasta kindlasti!

19. sajandist pärineva uusgooti stiilis **Alatskivi lossi** ehitamisel on lähtutud Šotimaal asuva Balmorali kuningalossi kujunduselementidest. 2011. aasta kevadel hakatakse pakkuma ka majutusteenust.

Vanausuliste muuseumid **Kolkjas** ja **Varnjas** tervitavad Teid soojalt, lubades uuendada kööki ning elutuba, piiluda riidekappi ja nõuderiulile.

Kolkjas avatud **Peipsimaa Külustuskeskusest** saab osta omanäolisi kohalike suveniire ning ise kätt proovida näiteks paku- ehk pitsatrukis või kuldamise kunstis.

Soovitame!

Peipsiveere aladel on tähelepanuväärsed **Raja vanausuliste palvela** ja Eesti kõige rikkalikuma ikonostaasiga vanausuliste palvela **Varnjas**.

Vanausuliste kultuuriga tutvumiseks soovitame külastada ka **Kükita vanausuliste palvelat** ja **Mustvee Vanausuliste Koduloomuuseumi**.

Nina põhumajad Nina külas Peipsi ääres annavad hea ettekujutuse, kuidas looduslähedaselt ehitada ning loodusega kooskõlas elada. Lisaks algavad siit Peipsi linnuvaatlusretked süstadega.

Kallaste liivakivipaljand, suurima kõrgusega 9 meetrit üle Peipsi veepiiri, pakub imelisi vaateid järvele. Paljandil asub väike ja armas vanausuliste kalmistu.

Setod – unikaalne etniline kogukond Venemaa piiril

Peipsiäärsetelt aladelt lõuna suunas paikneb ainulaadne kultuuripiirkond Setomaa, kus kohtute erilise rahvakillu – ajalooliselt Kagu-Eesti ja Loode-Venemaa alasid asustanud setodega. Setomaa ajaloolise piiripealse asendi tõttu on setode ainulaadses kultuuris nii ida kui lääne mõjusid - põnevaid märke nendest leidub seto keeles, kommetes, toitudes ja rahvariites. Eestis elab pragu ligi 13 000 setot, kellest umbes 4000 elab oma põlisaladel.

Vene õigeusu vaimus on pea igas majapidamises ikooninurk ja peaaegu igas külas on ka väike pühakoda – *tsässon*. Seto pühakodasid saab külastada küla- või kirikupühadel, mil setod kogunevad esivanemate hingi austama. Hommikusele jumalateenistusele järgneb ristikäik ümber kiriku, käiakse omaste haudadel ja kinnitatakse keha, sageli jäetakse osa toitu lahkunute hingedele.

Erlist tähelepanu väärib setode omapärane laululaad - leelo - mis on kantud UNESCO vaimse pärandi nimekirja. Setode arhailine rahvalaul eeldab eeslauljat ja koori, kuulsaimad eeslauljad on suutnud järjest laulda ligi 20 000 värssi ning pälvinud „Seto lauluema“ tiitli. Väärt elamuseks on osalemine mõnel Seto pidupäeval: kirmaskil, Seto Kuningriigi päevadel, Seto Leelo päevadel ja munadepühadel.

Piusa savikoda

Seto Talumuuseum

● PÕLVA
PÕLVAMAA

VÕRU-
MAA

Saatse
Obinitsa

VENEMAA

Obinitsa Seto muuseum

Setumaa Turismitalo

Saatse Seto Muuseum

Külasta kindlasti!

Saatse Seto Muuseum – esimene spetsiaalselt seto kultuuri tutvustamiseks rajatud, ühtlasi kõige rikkalikuma vanavarakoguga muuseum, kus põhirõhk seto meeskultuuri tutvustamisel.

Seto Talumuuseumis Värskas saab tutvuda 19. sajandi lõpu ja 20. sajandi alguse seto taluarhitektuuri, vanade tööriistade ja rikkaliku käsitööga. Värskas saad proovida ka kohaliku restorani **Tsäimaja** hõrgutisi, mida on tunnustatud „Eheda eesti maitse“ tiitliga.

Obinitsa Seto Muuseumitarõ tutvustab Obinitsa kandi setu pere elu-olu ja tavasid aastatel 1920-1940.

Seto **Ateljee Galerii "Hal'las kunn"** Obinitsas pakub võimaluse tundma õppida mitmesuguseid seto kunste.

Soovitame!

Setomaa Turismitalos on meeldiv võimalus kehakinnituseks ja kohvipausiks, lastele lastenurk liuvälja, kiikude, liivakasti ja mänguasjadega.

1342. a pärineva **Vana-Vastseliina piiskopilinnuse** varemed on imetusväärne tähis ühest võimsamast ja kaunimast piirilinnusest Eesti ja Läti aladel.

Tere tulemast tõenäoliselt maailma ühte ainulaadsemasse kuningriiki – **Seto Kuningriiki!** Iga augustikuu esimese nädala laupäeval leiab aset Seto Kuningriigi tähtsaim üritus, kus valitakse järgneva aastaks uus setode kuningas ehk viljakusjumala Peko asemik *ülembsootska*. Valitakse ka sootska meistreid erinevatel kunstialadel – leelotamises, käsitöös, toiduvalmistamises, pillimängus, tantsimises jm. Suurürituse asukoht muutub igal aastal – aastal 2011 toimub see Obinitsas.

Piusa Savikojas valmistatakse külastajate silme all nii traditsioonilist seto keraamikat kui ka unikaalseid kunsti- ja käsitöösemeid. Taieseid saab nii osta kui tellida.

Parima ülevaate Setomaa elu-olust saab liikudes **Seto Külavüüd** pidi – põnev teekond algab Võõpsust ja lõpeb Luhamaal läbides erinevaid Setomaa külasid.

Viljandi Mulgimaal – Eesti pärimuskultuuri pealinn

Reisides Eestimaa kesk- ja lõunaosas viibite kultuuriloolisel Mulgimaal, mille elanikke kutsutakse mulkideks. Tänu siinsetele viljakatele maadele ja 19. sajandil hoogustunud linakasvatusele olid mulgid ajalooliselt jõukad ja mõjuvõimsad talupojad, kes oma rikkusega ei võistelnud mitte naabrimeeste, vaid mõisnikega. See oli ka põhjuseks, miks nõukogude ajal laastasid massiküüditamised just siinset elanikkonda kõige rängemalt ja kohalik dialekt säilis vaid ime läbi.

Tänapäeval on mulgi keele kõnelejaid vaid paar tuhat, kuid piirkonna eneseteadvus on kiiresti taastumas. Mulgimaad peab oma koduks Eesti president Toomas Hendrik Ilves, kes oma juurte auks kannab ametlikel üritustel sageli traditsioonilist Mulgi kuube. Mulkide tuntuimaks panuseks eestlaste toidukultuuri on mulgi kapsad, mulgi korp ja mulgi puder.

Enamlevinud tõlgenduse järgi hõlmab n.ö. Suur-Mulgimaa tervet ajaloolist Viljandimaad, mille kultuuriliseks keskuseks on üle seitsmesaja aasta vanune Viljandi – üks Eesti kauneimaid linnu, mis võlub oma vaikuse, roheline ja arhitektuuriga. Viljandi üheks sümboliks on aastaid olnud iidsete lossimägedeni viiv rippisild. Viljandi keskaegse ordulinnuse varemetelt avanen lummas vaade järvele on andnud põhjust võrdluseks Šveitsiga.

Jaani kirik

Bonifatius Gild

SUURE-
JAANI

VILJANDI

Heimtali

V I L J A N D I -
M A A

Õisu

Kaasiku

KARKSI-
NUIA

Helme

TÕRVA

VALGA-
MAA

Heimtali mõisakompleks

Võrts-
järv

Tõrva Loits

Õisu mõis

Külasta kindlasti!

Viljandi tuntuimad vaatamisväärsused on veel Jaani ja Pauluse kirikud, Viljandi Muuseum, Vana Veetorn, Kondase Keskus, raekoda, trepimägi, järve rand. Kauneid vaateid linnale saab nautida järvel kalepurjekaga seilates.

Bonifatius Gildis hoitakse elus vanu hansatraditsioone, meistrite käe all valmivad kaunid käsitööd.

Heimtali mõiskompleksi ehteks on nelja nurgatorniga Viinaköök. Kohalik koduloomuuseum on asutatud tekstiilikunstnik prof. Anu Raua poolt ja lisaks 100-aastasele klassitoa sisustusele on säilitatud ka suur kogu käsitöönaidiseid.

Muistse Helme Ordulinnuse varemete juures paikneva koobastiku käigud olla viinud lausa Viljandi linna, varemete all orus vuliseb aga puhta veega ohvriallikas. Kohalikud kaunid neid toovad oma näopesuvee allikalt tänini, sest vesi tegevat naha lausa siidpelmeks.

Igal aastal jaanipäeva paiku toimuva Suure-Jaani klassikalise muusika festivali peasündmuseks on päikesetõusu ajal toimuv kontsert Kuresoo rabas.

Väikelinn Karksi-Nuia võlub kauni maastikuga. Ürgoru serval laiuvad Karksi ordulossi varemed ja omapärase viltuse torniga kirik.

Soovitame!

Iga aasta augustis toimuv muusikasündmus Tõrva Loits toob vaatajateni ehedad eesti muusikud koos ürgse looduse ja inimese koostoimimise, müstiliste tule- ja tõrvamängudega. Kontserdi lõpus lausutakse selleks sündmuseks spetsiaalselt loodav loits, mis eestlaste uss ja meeltes on iidsetest aegadest olnud kaitsva toimega.

Õisu mõisa sepikojas saab ette tellimisel kuulata lustakaid pajatusi mulkide elust ja kommetest, uudistada vana sepa elupaika ja tööriistu.

Kaasiku talu on üks tuntumaid talusid Mulgimaal, kus etteatamisel on külalistele avatud kaunis iluaed, muuseum talutöö riistadest ja vanadest esemetest ning kaunis pitsituba käsitööhuvilistele.

Lõuna-Eesti pärlid – kehale, hingele ja vaimule

SUITSUSAUN

Eestlased on läbi aegade olnud saunarahvas, eriline suhe saunlemisse on aga Lõuna-Eestis – seal on siiani au sees mujal väga haruldaseks muutunud suitsusaun ehk kõige vanem Läänemere aladel tuntud saunatüüp. Suitsusaunade traditsioon on seotud rikkaliku vaimse pärandiga alates rahvameditsiinist, liha suitsutamistest ning lõpetades eriliste teadmiste ja oskuste, käskude ja keeldudega.

Suitsusaunas käimine on olnud pühendumist nõudev rituaal, samas äärmiselt mõnus ja tervislik – suitsusauna leil on mahedam kui soome saunal, samas puhastab see õhku ja võitleb edukalt mikroobidega. Nagu Lõuna-Eestis öeldakse: suitsusaun on maainimese arst ja apteeker. Igas õiges suitsusaunas on oma saunavaim – halbade mõtetega saunalist võib saunavaim ehmata ja talle mitmeks päevaks nõrgised jäljed peale jätta.

Lõuna-Eesti turismitaludes pakutav ehe suitsusaunaelamus on kosutuseks kehale ja hingele ning virgutavaks vahelduseks tehnikaaja saavutustest küllastunud inimestele.

Soovitame!

Saunamaa Võrumaal pakub ahvatleva võimaluse saunelda koobassaunas, soome saunas, indiaani saunas ja eesti saunas. Nautige erinevate saunade võlusid, saage teadmisi nende ajaloost ja hinnake nende leili!

Männiku metsatalus Viljandimaal saab ise kütta ja käia ehtsas suitsusaunas, kududa kangastelgedel vaipa ja ööbida talupoja-sviidis.

Maailises maakohas Valgamaal pakub **Sokka Puhkekeskus** võimaluse veeta aktiivse ja täisväärtusliku puhkuse koos saunatamisega. Lõõgastuda saab suure maakivist kerisega ehedas suitsusaunas, tunnisaunas või parvesaunas või soome saunas, hiljem võib jahutada end kümblustünnis.

PÕNEVAD MAITSEELAMUSED

Toit on iga reisi vältimatu osa ja samas ka ülimeeldiv võimalus osa saada kohalikest kultuurist. Lõunaeestlaste traditsiooniline köök on segu saksa ja vene köögist, mõistagi on seda mõjutanud ka ranna-, metsa- ja maarahva elulaad. Mulgide tuntuimaks panuseks eestlaste toidukultuuri on paljude lemmikud mulgi kapsad ja mulgi puder. Setomaal käies tuleks kindlasti proovida kuulsat seto sõira. Jõulude ajal on kohalike toidulaual ikka verivorstid ja liha, hapukapsad ja ahjukartulid, kõrvale pohlamoos või kõrvitsasalat.

Lõuna-Eesti turismitaludes võite mekkida kodust tanguputru pekikastme ja hapukurgiga, suus sulavat koduahjus valminud krõbedat rosinaleiba, maitsemeeli ergutavad kõmnesõira ja suitsuliha.

Einestades Lõuna-Eestis on avastamisrõõm garanteeritud! Siin võite kogeda toidu- ja jooginaudinguid alates ehedast talupojaköögist kuni euroopaliku tipp-gurmeeni.

Soovitame!

Kolkja kala-sibularestoranis pakutakse vene vanausuliste põlvest põlve pärandatud retseptide järgi toite. Värskas asuvas restoranis **Tsäimaja** saad osa setode kohalikest toidust, mida on tunnustatud „Eheda eesti maitse“ tiitliga. **Võrumaa väiketoidutootjate** maitseelamusi leiata kaubandusest **UMA MEKK kaubamärgi** alt.

Ehtsaid mulgi toite saate proovida Abja-Paluoja **Mulgi Kõrtsis** ja Tõrvas **Musta Kõutsi kõrtsis**. **Kopra talu** gurmeeõhtusöök (ettetellimisel) pakub naudingut nii mulgi köögi austajale kui ka teistelegi.

Sangaste **Rukkirestoran** ja **Tammuri Talurestoran** on rahvusvahelise žürii poolt valitud 50. parima Eesti restorani hulka ja väärivad kindlasti külastamist. **Pühajärve Spa & Puhkekeskuse restoran** Valgamaal on saanud mahepõllunduse seaduse järgi tunnustuse kui ainus **mahetoitlustusega** restoran Eestis.

A. Le Coq Tartu Õlletehase Õllemuseumi viiel korrusel on välja pandud 300 eksponaati nii õlle kui A. le Coq'i tehase ajaloo kohta. **Tartus** muistses linnusekraavis asuv **Püssirohukelder** on olnud nii laskemoonaladu kui ka juurviljaladu, täna asub seal aga maailma kõrgeima laega õllerestoran.

Keskaeg, kuninglik luksus ja kummitused – Eesti mõisakultuur

Alates 13. sajandist hakkasid Eesti aladele kerkima mõisad ja kuigi nende hiigelajad on möödas, võite nüüdki veel nautida Lõuna-Eestis kuningliku luksuse hõngu, uudistada erinevaid ehitustiile, siseneda legendide maailma või koguni kohtuda mõne kohaliku kummitusega.

Soovitame!

Historistsiliku stiili väljapaistvamaid näiteid kogu Baltimaades on **Sangaste loss** koos tiikide ja haruldaste puuliikidega mõisapargiga. Lossi projekteerimisel saadi inspiratsiooni kuulsast Windsori lossist Inglismaal. Viljandist põhja pool **Olustveres** on Eesti kõige täiuslikumalt säilinud mõiskompleks, kus täna on teemapark kogu perele.

Mooste mõis on aga Eesti üks kõige terviklikumalt säilinud kõrvalhoonete komplekse, mille eriliseks uhkuseks on arvukad väravaehitised ja erakordselt kaunis kellatorn, mis on inspireeritud keskaegsest kindlusearhitektuurist.

Võrumaal väärib külastamist kultuuri- ja loometegevust toetav **Sänna Kultuurimõis** oma mitmesuguste ateljeede, töötubade, koolituste, etenduste, filmiõhtute ja pidudega. Samuti **Rogosi mõis**, kus vahel kummitavat sinise kleidiga naine, kes kunagi olevat olnud nunn.

Läti piiri lähedal asuv **Taagepera loss** on erandlik oma asukoha ja romantilisuse poolest – sealt edasi algavad ürgmetsad ja paksud laaned täis salapärast luulet. Praegu hotellina tegutsevat lossi ümbritsev vabaplaneeringuline park on suuremaid ja liigirikkamaid Lõuna-Eestis.

Sinine, must ja valge – Eesti lipu saamislugu

Eestlased on uhked oma kauni sinimustvalge lipu üle. Kõige enam levinud poeetilise seletuse järgi sümboliseerib sinine Eestimaa taevasina, must kodumaa mullapinda ja valge lootust ning helget tulevikku. Eesti lipu ajalugu ulatub tagasi 1870. aastasse, mil pandi alus esimesele Eesti akadeemilisele organisatsioonile, tänapäevasele Eesti Üliõpilaste Seltsile. Tollaste tavade kohaselt valiti seltsile ka tunnusvärvid – sinine, musta ja valge – ning võeti kasutusele lipp, mis pühitseti sisse Otepää kiriklas 4. juunil 1884. a.

Soovitame!

Lipu saamisloost ja selle kujunemisest Eesti rahvus- ja riigilipuks saab põneva ja põhjaliku ülevaate Otepääl Maarja koguduse pastoraadis asuvas **Eesti Lipu muuseumis**. Väljapaneku atraktiivseim eksponaat on pühitsetud ajaloolise lipu täpne koopia. Lipu pühitsemist kajastavad bareljeefid asuvad Otepää Maarja kiriku fassaadil.

Kui juba seal kandis olete, tasub külastada ka Eesti-Läti piiril asuvat linna, mida eestlased **Valgaks**, lätlased **Valkaks** kutsuvad. Kunagise ühtse Liivimaa linna ei suudetud Eesti ja Läti vabariikide tekkel ära jagada – piiritüli lahendas 1920. aastal inglise kolonel Tallents, kes oli mõõgaga kaardil linna pooleks jaganud – eestlased ühele ja lätlased teisele poole. Valgas on huvipakkuvaks piirivalve-, politsei- ja sõjaajalugu tutvustav **Isamaaline muuseum** ja endises teatrihoones asuv **Valga muuseum**.

SA Lõuna-Eesti Turism
Vaksali 17A, 50410 Tartu, Eesti
Tel/faks: +372 744 2271
info@southestonia.ee
www.southestonia.ee

Tekst: LIVE Fotod: Jaak Nilson, Valgamaa fotopank, SA Tartumaa Turism, EASi fotopank, internet Kujundus: LIVE Väljaandja: SA Lõuna-Eesti Turism